

Előszó

A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége egy olyan kiadványsorozat összeállításával szeretné segíteni a vállalkozásokat, amelyekben közérthetően, a hétköznapi üzleti életben és a mindennapokban felmerülő kérdésekre igyekszik választ adni.

Jelen kiadvánnyal az a célunk, hogy az új Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokat érintő alapvető szabályait röviden összefoglaljuk a vállalkozások vezetői, tulajdonosai és mindazok számára, akiknek fontos, hogy ezáltal megfelelő ismeretekkel, információkkal rendelkezzenek a jogszabályok sokszor egyáltalán nem egyszerű rengetegében.

Természetesen nem tudunk mindenre olyan szabályra, tudnivalóra kitérni ami a gazdasági társaságokat érinti, azonban igyekeztünk mindezeket olyan módon és formában közzé tenni, hogy azok jól használhatóan az Ön segítségére legyenek. Ennek érdekében úgy haladtunk a témakörök mentén, hogy egy nagyobb részben az gazdasági társaságok általános jellemzőire térünk ki, majd az egyes társasági formáknál az általánostól eltérő szabályok ismertetésére térünk ki.

Tekintve, hogy a gazdasági élet jelentős szereplői a gazdasági társaságok mellett az egyéni vállalkozók, az itt olvasottakat a Vállalkozási formák című kiadványunkkal együttesen kezelve tudunk teljesebb képet nyújtani, ahol részletesebben foglalkozunk a vállalkozásokra kiterjedő adók és járulékok kérdéseire is.

Kiadványunkat azoknak készítettük, akik a jogi kifejezések ismeretében és jogi nyelvezet használatában kevésbé jártasak, ezért lehetőség szerint igyekeztünk elkerülni a jogszabályok szó szerinti ismertetését, ehelyett az aktuális oldalak alján található lábjegyzetben utaltunk a vonatkozó jogszabályi rendelkezésre, a közérthetőség érdekében az egyes fejezeteken belül pedig csak akkor térünk ki bővebben a részletszabályokra, ha azokat a mindennapi gyakorlatban alkalmazandónak ítéltük.

Tartalom

1. TERMÉSZETES SZEMÉLY – JOGI SZEMÉLY	4
1.1. A jogi személy kritériumai.....	4
1.2. A jogalanyiságot eredményező kereskedelmi név.....	5
1.3. Profitorientált, illetve nonprofit jogi személyek	5
1.4. A jogi személyek közös szabályai a Ptk-ban.....	6
2. A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	8
2.1. A gazdasági társaság létrehozása.....	8
2.1.1. Gazdasági társasági formák.....	8
2.1.2. A gazdasági társaság tagjai.....	9
2.2. A gazdasági társaság nyilvántartásba vétele (a gazdasági társaság keletkezése)	10
2.2.1. A gazdasági társaság létesítő okirata	10
2.2.2. A gazdasági társaság létesítő okiratának tartalma.....	12
2.2.3. A gazdasági társaság bejegyzése – a cégbírói eljárás	17
2.2.4. A létesítő okirat módosítása.....	22
2.3. A gazdasági társaság megszűnése.....	22
2.3.1. Átalakulás.....	23
2.3.2. Egyesülés (fúzió)	23
2.3.3. Szétválás.....	23
2.3.4. Jogutód nélküli megszűnés	24
2.4. A gazdasági társaság szervei	25
2.4.1. A taggyűlés.....	26
2.4.2. Az ügyvezető (a vezető tisztségviselő).....	27
2.4.3. A gazdasági társaság írásbeli képvisellete, a cégjegyzés	32
2.4.4. Felügyelőbizottság.....	33
2.4.5. Állandó könyvvizsgáló.....	34

3. AZ EGYES GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKRA VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK	36
3.1. A közkereseti társaság	36
3.2. A betéti társaság	36
3.3. A korlátolt felelősségű társaság	37
3.3.1. A tőzrstőke.....	37
3.3.2. Az üzletrész.....	38
3.3.3. Az egyszemélyes kft.....	39
3.4. A részvénytársaság	39
3.4.1. A részvénytársaság működési formái.....	39
3.4.2. A részvény, a részvényfajták.....	40
3.4.3. A részvénytársaság ügyvezetése.....	43
Jogszabályok jegyzéke	44

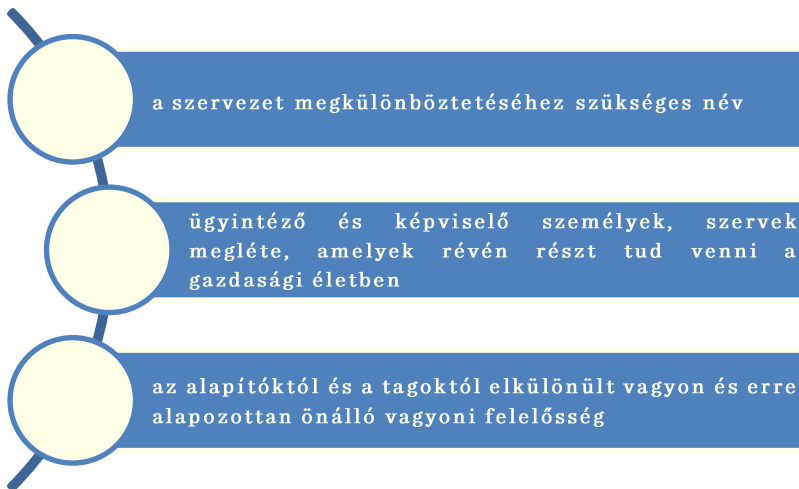
1. Természetes személy – jogi személy

A gazdasági élet szereplői a tevékenységükre jellemző vállalkezési forma alapján alapvetően kétfélék lehetnek. Meg kell különböztetnünk egyrészt ún. természetes személyeket, akik mint egyén vesznek részt a gazdaság körforgásában (ilyen az egyéni vállalkozó) és az ún. jogi személyeket, amelyek társas formában, gazdasági társaságként vannak jelen az üzleti világban.

Ahhoz, hogy megfelelően el tudjuk különíteni a természetes személyeket és jogi személyeket, szükségesnek látjuk kitérni néhány fontos kérdésre.

1.1. A jogi személy kritériumai

A jogi személyt a természetes személytől a következő tulajdonságok különböztetik meg

A legalapvetőbb különbség, hogy a jogi személy cselekvőképtelen, a jogi személy nevében a képviselője jár el.

1.2. A jogalanyiságot eredményező kereskedelmi név

Ennek alapvető kettőse van – az egyik az egyéni cég, a másik a legegyszerűbb személyegyesítő társaságok, azaz a közkereseti társaság és a betéti társaság.

A legtöbb nyugat-európai országban a kisvállalkozónak egyéni céget kell alapítania, azaz céggként kell magát bejegyeztetnie. Magyarországon egyéni vállalkozás egyéni céggként való bejegyzés nélkül is folytatható. Bár az egyéni cég nem választja szét a magánvagyonát és a vállalkozói vagyont, mivel **a vállalkozó teljes magánvagyonával** felel az egyéni cég tartozásaiért, azonban a magánember és a cégnév alatt működő vállalkozó mégis különválnak. Az egyéni cég jogutódlással átalakulhat egyszemélyes kft-vé vagy rt-vé, azonban egyéni vállalkozó által létrehozott cég nem lesz jogutódja az egyéni vállalkozásnak.

Az egyéni vállalkozó választhat: egyéni céget hoz létre mögöttes felelősséggel, vagy egyszemélyes kft-t, rt-t, ahol főszabályként a vállalkozás tartozásaiért nem felel, de köteles legalább minimum-törzstőkét biztosítani a társaság számára és a jóval kötöttebb társasági jogi szabályok szerint kel működnie.

1.3. Profitorientált, illetve nonprofit jogi személyek

Az üzleti vállalkozás alapvetően profitorientált, nyereségre törekvő. Ennek alapvető szervezeti formái a **gazdasági társaságok**, azaz elmondhatjuk, hogy üzletszerű gazdasági tevékenységet a tagok által létrehozott közös vagyon alapján a gazdasági társaságok végeznek.

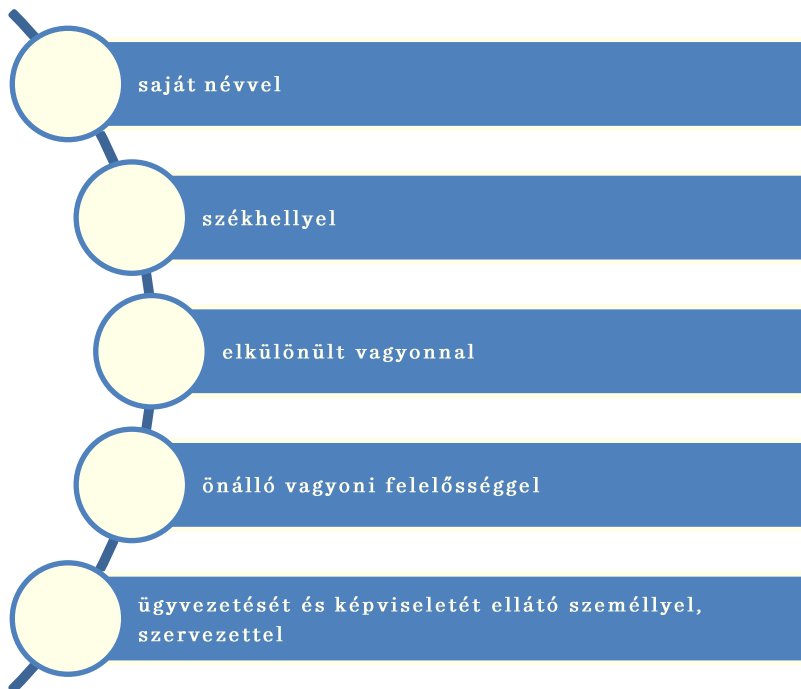
A nonprofit jogi személyek csak kiegészítő jelleggel, human céljuk alátámasztása érdekében folytathatnak gazdasági tevékenységet.

Ennek a kettősségnek az elkülönülését az **új Ptk. (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény)** is megerősíti.

1.4. A jogi személyek közös szabályai a Ptk-ban

A Ptk. a harmadik könyvének első §-aiban meghatározza melyek a jogi személy ismérvei. Nézzük ezeket!

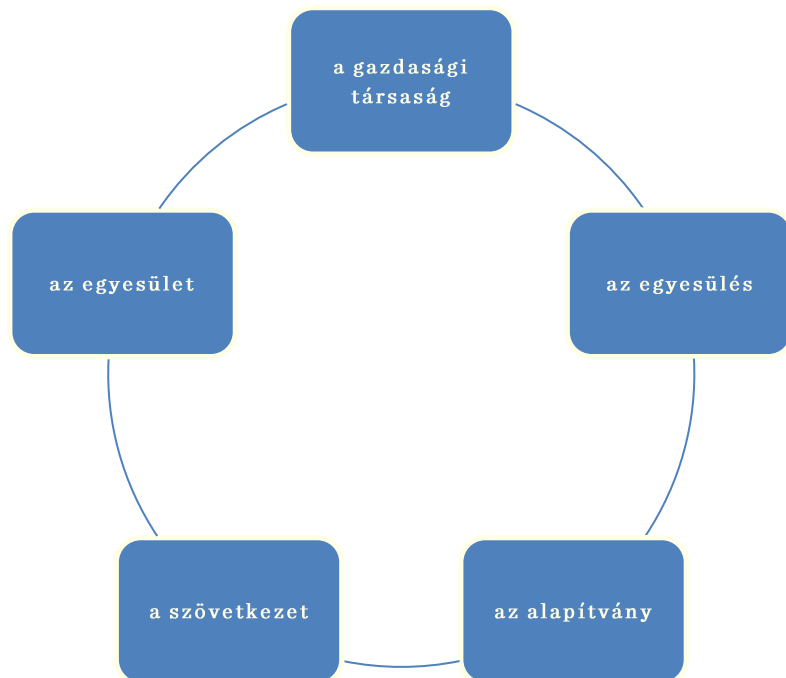
A jogi személynek

kell rendelkeznie.

A jogi személy abszolút jogképes, jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződik.

A Ptk. a jogi személyek esetében kimondja, hogy jogi személy csak a törvényben meghatározott típusban alapítható (ezt nevezzük típuskényszernek). Az alapvető jogi személy típusok a Ptk-ban kerültek meghatározásra, ezek

Kiadványunkban a jogi személyek közül a gazdasági társaságokra, mint a gazdasági élet legmeghatározóbb szereplőire térünk ki.

2.A gazdasági társaságokra vonatkozó általános szabályok

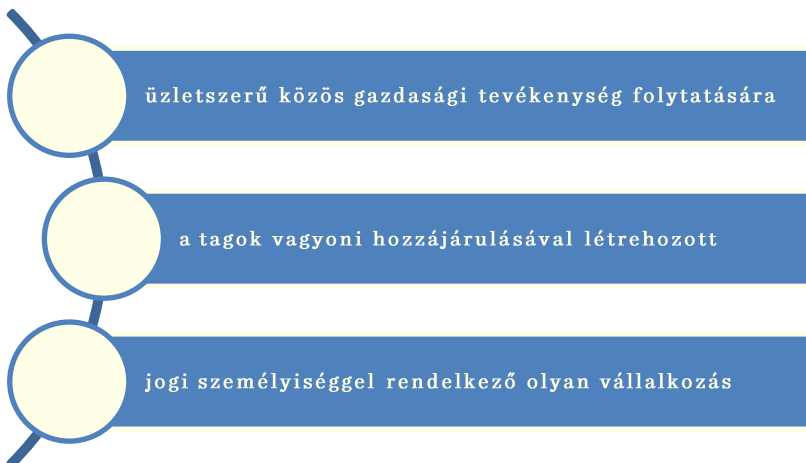

2.1. A gazdasági társaság létrehozása

2.1.1. Gazdasági társasági formák

A Ptk. – a korábbi jogszabályoktól eltérően – egyértelmű rendelkezéssel **meghatározza** a gazdasági társaság fogalmát¹.

Nevezetesen a gazdasági társaság:

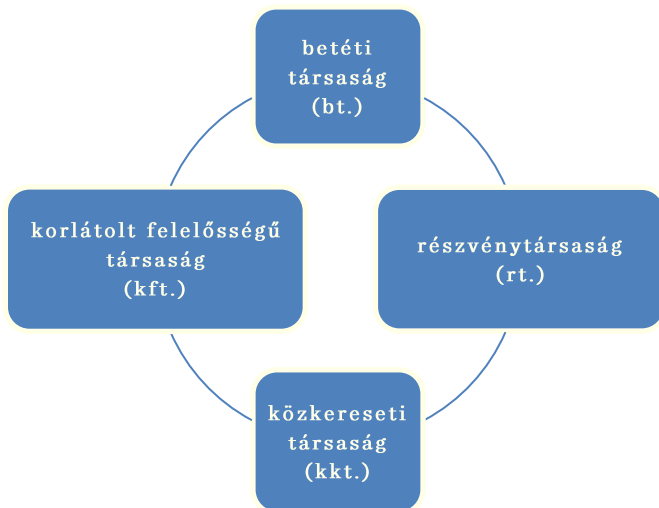
¹ Ptk. 3:88. §

amelyben a tagok ezen vállalkozás során, az üzleti gazdálkodás nyereségéből közösen részesednek és a veszteséget közösen viselik. Ez a részesedés főszabályként a vagyoni hozzájárulásuk arányában illeti meg őket.

A gazdasági társaságok létrehozására vonatkozóan meg kell említenünk egy alapvető szabályozást, amit ún. **formakényszernek** hívunk. Ez annyit jelent, hogy gazdasági társaság csak törvényben meghatározott formában jöhet létre. Nézzük melyek ezek!

Gazdasági társaság lehet²:

A Ptk. hatályba lépésétől valamennyi gazdasági társaság jogi személynek minősül, azonban 2014. március 15-e előtt a kkt. és a bt. esetében ún. jogi személyiség nélküli gazdasági társaságról beszéltünk.

2.1.2. A gazdasági társaság tagjai

Gazdasági társaságnak főszabály szerint **legalább két taggal** kell rendelkeznie, amely alól van néhány, törvényben meghatározott kivétel, amelyekről később fogunk szólni.

Egy gazdasági társaságban való részvételre vonatkozóan a Ptk. tartalmaz olyan előírásokat, amelyeket itt mindenképpen meg kell említenünk.

² Ptk. 3:89. § (1) bekezdés

Ezek a következők:

- 🌱 magánszemély egyidejűleg csak egy társaságban lehet korlátlanul felelős tag (emellett azonban több kft-ben vagy rt-ban is lehet a korlátozott felelősség miatt tag, vagy bt-bn kültag);
- 🌱 kiskorú személy³ gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja nem lehet (azaz nem lehet tag kkt-ben és nem lehet beltag bt-ben);
- 🌱 egyéni cég, kkt. és bt. nem lehet másik gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja;
- 🌱 nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével nem lehet gazdasági társaság tagja, aki eltiltás hatálya alatt áll⁴.

Meg kell említenünk továbbá, hogy az adóhatóság **megtagadhatja** az adószám kiadását azon gazdasági társaságok számára, amelyeknél a tagoknak jelentős köztartozása van.

Nem alapíthat továbbá céget, illetve nem lehet társaság tagja az olyan magánszemély, aki **törölt** fantomcégnek, továbbá tartozásokat hátrahagyó **felszámolt** társaságnak volt tulajdonosa.

2.2. A gazdasági társaság nyilvántartásba vétele (a gazdasági társaság keletkezése)

2.2.1. A gazdasági társaság létesítő okirata

A Ptk. társasági jogi szabályai a Magyarországon székhellyel rendelkező gazdasági társaságokra vonatkoznak, amely társaságokat a magyar cégeljárási jog alapján a magyar cégbíróságok által vezetett cégjegyzékben tartanak nyilván. Ha magyar társaság külföldön alapít társasgot, illetve külföldi székhelyű társaság tagjává válik, erre nem a magyar társasági jog, hanem a nemzetközi magánjog szabályai⁵ értelmében annak az országának a joga lesz irányadó, ahol a külföldi cég működik.

A gazdasági társaságokra nemcsak formakényszer vonatkozik, hanem esetükben ún. **üzleti nyilvánosság** is érvényesül. Ez azt jelenti, hogy kötelezően bejegyzésre kerülnek a közhiteles és bárki számára szabadon elérhető kereskedelmi regiszterbe, azaz a

³ Ptk. 2:10. §

⁴ 2006. évi V. törvény 9/B-9/E. §§

⁵ 1979. évi 13. tvr.

cégjegyzékbe, amelyet cégbíróságok vezetnek. A cégjegyzék emellett nem egyszerűen a gazdasági társaságok nyilvántartására szolgál, mivel minden gazdasági társaság kizárólag a cégbírósági nyilvántartásba vétellel, azaz a cégjegyzékbe való bejegyzéssel jöhet létre.

Gazdasági társaság kizárólag írásban, törvényi előírások alapján csak ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott vagy közjegyzői okiratba foglalással jöhet létre. Semmiféle szóbeli „megállapodás” nem hozhat létre gazdasági társaságot.

Az alapítás **első fázisa** a társasági szerződés megkötése, illetve az alapító okirat vagy alapszabály elfogadása. Ezeket összefoglaló néven létesítő okiratnak nevezzük, amelyet a kiadványunkban ezen a néven fogunk említeni, ha a közös ismérvekről esik szó.

A Ptk. alapvető újdonsága a gazdasági társaságok létesítésének szabadsága. Erről a Ptk. a harmadik könyv elején⁶ úgy rendelkezik, hogy a természetes személyek (azaz a magánszemélyek) és a jogi személyek (azaz jellemzően már működő gazdasági társaságok) a létesítő okiratban **szabadon rendelkezhetnek**, a gazdasági társaság szervezetét, működési szabályait maguk határozhatják meg.

Természetesen ez a szabadság nem korlátlan, a Ptk. meghatároz bizonyos alapvető kivételeket.

Semmis a létesítő okirat olyan rendelkezése, amely:

- más törvénnyel ellentétes
- sérti a gazdasági társaság hitelezőinek érdekeit
- sérti a gazdasági társaság munkavállalóinak jogait
- sérti a kisebbségben lévő tagok jogait
- amely valamely tagot a nyereségből való részesedésből, vagy a veszteség viseléséből teljesen kizár
- akadályozza a törvényességi felügyeletet gyakorló állami szerv érvényesülését

⁶ Ptk. 3:4. §

Ezek közül néhány pont „helyes” megválasztása az alakuláskor, azaz a létesítő okirat keletkezésekor igencsak nehéz feladat, hiszen azt előre látni, hogy egy-egy szabály a jövőben mikor és hogyan fogja sérteni pl. a munkavállalók, a kisebbségben lévő tagok érdekeit, nagyon nehezen ítéltető meg.

A gazdasági társaságok létesítő okiratai a következők

társassági szerződés	<ul style="list-style-type: none"> • közkereseti társaság • betéti társaság • korlátolt felelősségű társaság
alapszabály	<ul style="list-style-type: none"> • részvénytársaság
alapító okirat	<ul style="list-style-type: none"> • egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság (korábban az egyszemélyes rt-nek is alapító okirata volt)

12

Az **egyszemélyes** gazdasági társaságokat alapító okirattal kell létrehozni, ezáltal a cég ún. egyoldalú jogügylettel, az alapító akaratnyilvánításával jön létre.

2.2.2. A gazdasági társaság létesítő okiratának tartalma

A Ptk. a 3:5. §-ban pontosan meghatározza a létesítő okirat tartalmát. Ezek szerint a létesítő okiratnak tartalmaznia kell a gazdasági társaság létesítésére irányuló akarat kifejezésén túl:

- a gazdasági társaság nevét;
- a gazdasági társaság székhelyét;
- a gazdasági társaság létrehozásának célját vagy fő tevékenységét;
- a gazdasági társaságot létesítő személy vagy személyek nevét, valamint azok lakóhelyét vagy székhelyét;
- a gazdasági társaság részére teljesítendő vagyoni hozzájárulásokat, azok értékét, továbbá a vagyon rendelkezésre bocsátásának módját és idejét;
- gazdasági társaság első vezető tisztségviselőjét.

Nézzük egy kicsit részletesebben, mit is értünk ezek alatt!

A gazdasági társaság nevének különböznie kell a már nyilvántartásba vett más gazdasági társaság nevétől. Ez az ún. névkizárólagosság elve, ami mellett a névválasztásnál időbeli elsőbbség érvényesül, tehát aki először nyújtotta be a cégbejegyzési kérelmet, azé a névhasználat joga.

A gazdasági társaság nevének meg kell felelnie a magyar nyelv szabályainak, azonban a mindennapi életben láthatjuk, hogy ez a feltétel nem minden esetben érvényesül. A gazdasági társaság nevében fel kell tüntetni annak típusát (betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság stb.)

13

A gazdasági társaság székhelye a cég nyilvántartásba bejegyzett irodája. Ennek az irodának alkalmasnak kell lennie a postai küldemények fogadására, megfelelőnek kell lennie ahhoz, hogy az üzleti partnerek, hatóságok stb. elérhessék a gazdasági társaság képviselőjét, illetve az alkalmazottakat.

Gazdasági társaságot egy vagy több magánszemély, vagy akár gazdasági társaság is alapíthat, ezért a létesítő okirat elengedhetetlen kelléke az alapítók felsorolása. A létesítő okiratot a társaság minden tagjának, illetve képviselőjének alá kell írnia.

A tevékenységi kör megválasztására vonatkozóan mindössze annak az előírásnak kell eleget tenni, hogy a gazdasági társaság nem folytathat olyan tevékenységet, amelyet jogszabály tilt, vagy korlátoz. Ezt azért fontos kiemelnünk, mert bizonyos tevékenységek külön jogszabályokban előírt képesítéshez, vagy engedélyhez kötöttek.

Ugyanis ha jogszabály valamely tevékenység folytatását hatósági engedélyhez köti, akkor azt csak úgy végezheti a gazdasági társaság ha azt a megfelelő hatóság engedélyezte, azaz kiadta a működési engedélyt (függetlenül attól, hogy a létesítő okiratban szerepel ez a tevékenységi kör). Jogszabály által képesítéshez kötött tevékenységet pedig a cég csak akkor végezhet, ha van olyan tagja, munkavállalója, képviselője, aki a szintén jogszabályban meghatározott képesítési követelményeknek megfelel.

Mivel egy gazdasági társaság nem működhet megfelelő vagyoni háttér nélkül, a létesítő okiratban rendelkezni kell a vagyoni hozzájárulás mértékéről és arról, hogy ezt a vagyoni hozzájárulást a tagok mikor, milyen módon, mekkora arányban kötelesek teljesíteni.

Minden egyes tag köteles vagyoni hozzájárulásra, ezt a kötelezettségüket általában a cégbejegyzésig kötelesek teljesíteni.

A vagyoni hozzájárulás teljesítésének határidejét a létesítő okirat későbbi időpontra vonatkozóan is meghatározhatja.

Ha tagok vagyoni hozzájárulásának teljesítésére előírt határidő elteltével valamelyik tag a hozzájárulást nem teljesítette, akkor a cég ügyvezetése 30 napos határidő kitűzésével írásban felszólítja a teljesítésre. Amennyiben a tag ezen újabb határidőben sem tesz eleget a kötelezettségének, a tagsága a határidő lejártát követő napon a törvény erejénél fogva (azaz külön eljárás vagy rendelkezés nélkül) megszűnik⁷.

A vagyoni hozzájárulás mértéke különböző lehet, amely főszabályként meghatározza a tag nyereségből való részesedésének mértékét, a veszteség viselésének arányát, illetve a szavazati joga terjedelmét.

A vagyoni hozzájárulás lehet pénzbeli és nem pénzbeli, a nem pénzbeli hozzájárulást nevezzük apportnak. Felmerülhet a kérdés, hogy mit tekinthetünk nem vagyoni hozzájárulásnak, azaz mi lehet apport. Általában elmondható, hogy minden forgalomképes és vagyoni értékkel bíró tárgy, szellemi alkotás vagy jog apportálható. Az apport a vagyoni hozzájárulás részeként a gazdasági társaság tulajdonává válik.

A Ptk. a kft. és az rt. esetében előírja, hogy azok alapításakor mekkora a vagyoni hozzájárulás **legkisebb** mértéke, amelyről majd az egyes gazdasági társaságokra vonatkozó sajátos szabályoknál fogunk szólni.

---

⁷ Ptk. 3:98. §

A gazdasági társaság üzleti vagyona elkülönül a tagok vagyonától, ezek a társaságok az ún. korlátolt felelősséggel működő gazdasági társaságok (kft., rt.), ahol a tagok a cég hitelezőivel szemben a tartozásokért főszabály szerint nem tartoznak felelősséggel.

A vagyoni hozzájárulásnak ezért a gazdasági társaság működése mellett ebben a tekintetben is van jelentősége, hiszen ahogy említettük a gazdasági társaság a kötelezettségeiért a saját vagyonával köteles helyt állni, a tagok és az alapítók a személyes magánvagyonukkal általában nem felelnek a társaság tartozásaiért. Hogy mikor áll be a személyes magánvagyonnal való felelősség arról szintén az egyes gazdasági társaságoknál esik majd szó.

Azonban már most meg kell említeni egy igen fontos Ptk-beli szabályt! Nevezetesen, hogy amennyiben a társaság tagja vagy alapítója a gazdasági társaság jellegéből adódó korlátozott felelősségével **viszzaélt** és emiatt a társaság jogutód nélküli megszűnésekor nem tudták a hitelezőket kifizetni, ezekért a tartozásokért a tag vagy alapító a **személyes magánvagyonával, korlátlan mértékben(!)** köteles helyt állni⁸.

További szükséges kellék a vezető tisztségviselő(k) feltüntetése, aki lehet egyszemélyi vezető, lehet több személy, illetve lehet testület is (mint pl. a részvénytársaság igazgatósága).

Természetesen az előbbi felsorolás mellett a létesítő okirat tartalmazhat további, az alapító(k) által szükségesnek tartott egyéb rendelkezéseket is, továbbá a gazdasági társaságok különböző típusainál is előfordulnak csak az adott társaságra vonatkozó olyan sajátosságok, amelyeket a létesítő okiratba bele kell foglalni.

---

⁸ Ptk. 3:2. § (2) bekezdés

2.2.3. A gazdasági társaság bejegyzése – a cégbírósi eljárás

A létesítő okirat még nem keletkezett gazdasági társaságot. Ahogyan már korábban említettük, a létesítő okiratot ügyvédi **ellenjegyzéssel** kell ellátni, illetve közjegyzői okiratba kell foglalni, amelynek időpontjától a keletkezésben lévő gazdasági társaság a létrehozni kívánt társaság **előtársaságaként** működhet. Ahhoz, hogy az valóban „létre jöjjön”, az okiratot a jogszabályban előírt módon be kell nyújtani a gazdasági társaságok nyilvántartását végző **cégbírósághoz**, amely a feltételek megléte esetén bejegyzi a nyilvántartásba az újonnan létrejött gazdasági társaságot. (Itt kell megjegyeznünk, hogy a másik „irányú” folyamat is hasonló, azaz a gazdasági társaság akkor szűnik meg, ha a nyilvántartásból a cégbíróság törli.)

17

A gazdasági társaság nyilvántartásba való bejegyzésére irányuló kérelmet a képviseletre jogosult személynek a cég jogi képviselője útján (azaz ügyvéd által) kell **elektronikus úton** benyújtania, a létesítő okirat aláírásától, illetve elfogadásától számított **30 napon belül**. Amennyiben ennek a kötelezettségének a képviselő nem tesz eleget, a törvény kétszeresen **szankcionálja** a mulasztást.

Egyrészt a késedelmes benyújtás miatt a cégbíróság 50 000 forinttól 900 000 forintig terjedő **pénzbírsággal** sújtja a képviselőt, másrészt (és ez járhat súlyosabb következményekkel) a Ptk. felelőssé teszi a késedelmes benyújtásból eredően a gazdasági partnerekkel szemben keletkezett kötelezettségekért, hiszen a gazdasági társaság a bejegyzési kérelem benyújtásáig nem működhetett volna, azaz nem köthetett volna szerződést, fogadhatott volna megrendelést, alkalmazhatott volna munkavállalókat stb-stb. A képviselő ebből eredő felelőssége a **szerződésszegéssel** egyenértékű, súlyos következményeket vonja maga után.

A cégbejegyzésre **kétféle** módon van lehetőség: egyszerűsített eljárás keretében (azaz a cégtörvényben meghatározott egyszerűsített okirati formában) és „rendes” eljárás során.

Mindkét esetben elektronikus úton, a cég jogi képviselője (ügyvéd) útján kell benyújtani a kérelmet, amelyről a cégbíróság elektronikus tanúsítványt ad ki. A cégbíróság a jogi képviselővel elektronikus úton közli a bejegyzési eljárás során hozott döntéseit.

A cégbejegyzési eljárás során az eljárás módjától, és a cégformától függően ún. eljárási illetéket eljárási, valamint egységesen megállapított közzétételi díjat kell fizetni.

Az eljárási illeték mértéke egyszerűsített eljárásban

- zrt. és kft. esetében **50 000 forint**
- bt. és kkt. esetében **25 000 forint**

Amennyiben nem egyszerűsített eljárással történik a cégbejegyzés, az eljárási illeték a fentiek kétszerese.

A közzétételi költségtérítés minden cégformánál és eljárásban **3 000 forint**.

Egyszerűsített eljárás során a cégbejegyzési kérelmet a cégtörvény 3. mellékletében meghatározott **szerződésminta** alapján elkészített létesítő okirattal kell benyújtani⁹.

A szerződésmintába beírt adatok **valódiságáért** az ellenjegyző ügyvéd felel.

Az egyszerűsített eljárásban a cégbíróság a társaság adószámának adóhatósági kiadásától számított **1 munkanapon belül** dönt a cégbejegyzésről.

Egyszerűsített cégbejegyzési eljárás keretében a cégbíróság kizárólag **formai ok** fennállása esetén utasíthatja el a cégbejegyzését¹⁰.

Amennyiben nem egyszerűsített eljárással jegyzik be a céget, a jogi képviseletet ellátó ügyvéd az elektronikus úton küldött okiratokat, vagy a cégbejegyzési kérelmet minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel látja el.

A cégbejegyzési eljárási illeték és a közzétételi költségtérítés megfizetéséről a Magyar Államkincstár által kiadott igazolásokat a bejegyzési kérelemhez mellékelni kell. Ahogyan korábban már említettük, az eljárási illeték mértéke attól függő, hogy egyszerűsített eljárásban történik-e a cégbejegyzés, vagy **nem**.

⁹ 2006. évi V. törvény 9/A. §

¹⁰ 2006. évi V. törvény 48. § (6) bekezdés

Az adóhatóság adóregisztrációs eljárásához kapcsolódóan a bejegyzési kérelemben fel kell tüntetni a cégjegyzékbe bejegyzett (bejegyezni kívánt) tagok adóazonosító számát. Erre annak érdekében van szükség, hogy a NAV megállapíthassa, nem merül-e fel a tagokat érintő olyan körülmény, amely alapján a bejegyezni kívánt cég számára megtagadja az adószám kiadását. A tagok adóazonosító száma a későbbiekben nem szerepel a cégjegyzékben.

A benyújtott kérelmet első lépésként az elektronikus cégbejegyzési eljárásban közreműködő céginformációs szolgálat az elektronikus okiratot informatikai szempontból (így az elektronikus aláírás hitelessége, az adatok sértetlensége, az időbélyegző dátuma és hitelessége, az elektronikus okirat formátuma tekintetében), valamint a kérelemben foglalt adatok formai megfelelősége szempontjából megvizsgálja.

Ha a bejegyzési kérelem informatikai és formai szempontból szabályszerűen került benyújtásra, a céginformációs szolgálat a kérelmet haladéktalanul továbbítja az illetékes cégbírósághoz.

Ha a bejegyzési kérelem és mellékletei informatikai vagy formai szempontból hibásak vagy hiányosak, illetve nem tartalmazzák megfelelően azokat az adatokat, amelyekkel a bejegyzésre váró cég megkaphatja egyedi azonosítószámait, a céginformációs szolgálat az iratokat visszaküldi a jogi képviselőnek. Ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha a bejegyzési kérelmet be sem nyújtották volna.

A céginformációs szolgálat a kérelem megérkezéséről, és arról, hogy azt továbbította a cégbírósághoz, a kérelem cégbírósághoz való sikeres továbbításával egyidejűleg (vagy ha nem továbbítja a kérelmet az előbbieken jelzett hiányosságok miatt) elektronikus igazolást küld a jogi képviselőnek.

A cégbejegyzés 15 napos ügyintézési határideje - amennyiben adóregisztrációs eljárásra nincs szükség - az azt követő első munkanapon kezdődik, amikor a céginformációs szolgálatról az informatikai szempontból szabályszerű bejegyzési kérelem a cégbírósághoz megérkezik.

A cégbíróság a kérelem beérkezését követően, legkésőbb 8 munkanapon belül megvizsgálja, hogy azok az adatok, amelyeknek bejegyzését az adott cégformára vonatkozóan a cégbejegyzési kérelem és mellékletei megfelelnek-e a jogszabályok rendelkezéseinek, illetve a cég tagjai, vezető tisztviselői, valamint cégvezetői vonatkozásában nincs-e érvényben eltiltás. Ha igen, a cégbíróság a cégbejegyzés iránti kérelmet legkésőbb a kérelem beérkezését követő 8. munkanap lejártának napján hiánypótlási eljárás lefolytatása nélkül ELUTASÍTJA!!!

Ha a cégbejegyzési kérelem, valamint mellékletei nem felelnek meg az előírásoknak, a cégbíróság legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított 8. munkanapon hiánypótlási végzést ad ki, amelyben meghatározza a hiánypótlási határidőt. A hiánypótlási határidőt minden esetben be kell tartani és csatolni kell a cégbíróság által kért okiratokat, ellenkező esetben a cégbíróság a cégbejegyzési kérelmét ELUTASÍTJA!!!

Amennyiben a cégbejegyzés valamennyi jogszabályi feltétele teljesült, a cégbíróság a gazdasági társaságot BEJEGYZI a cégnyilvántartásba.

Az előtársaság **üzletszerű gazdasági tevékenységet** a cégbejegyzési kérelem benyújtása után folytathat. A cégbírószági eljárás időtartama alatt a gazdasági társaság elnevezését „b.a.” (bejegyzés alatt) toldalékkal kell ellátni.

Az előtársaság a „végleges” társaságra vonatkozó szabályok szerint köteles működni, a Ptk-ban meghatározott korlátozásokkal (taggyűlést tarthat, szerződéseket köthet, azonban a létesítő okirat nem módosítható, nem határozható el átalakulás, szétválás stb.)¹¹.

Az előtársasági szakasz a cégbejegyzés jogerőre emelkedéséig vagy a cégbejegyzés jogerős elutasításáig tart. Ha a társaságot bejegyzik, az előtársaság **automatikusan** végleges társaságként folytatja a működését, az előtársasági szakaszban kötött szerződések a társaság szerződéseinek minősülnek.

Ha a bejegyzést a cégbírószág elutasítja (amelynek oka a létesítő okiratban, illetve a cégbejegyzési kérelemben fellelhető valamilyen törvénysértő körülmény lehet¹²), az előtársaság haladéktalanul **köteles** a működését megszüntetni.

Itt viszont meg kell említenünk a vezető tisztségviselőket érintő nagyon fontos kötelezettségeket! Nézzük melyek ezek:

Amennyiben a cégbejegyzési kérelem elutasítását követően az előtársaság nem szünteti meg a tevékenységét, az ebből a kötelezettségből eredően bekövetkező károkért (mint pl. ki nem fizetett számlák stb.) az előtársaság vezető tisztségviselői **egyetemlegesen** felelnek!

Az esetleges tartozásokat elsődlegesen a létrehozni kívánt társaság részére a tagok által biztosított vagyonból kell fedezni, azonban ha ez nem elégséges, a tartozásokért az előtársaság vezető tisztségviselői **korlátlanul és egyetemlegesen** felelnek.

A gazdasági társaság akár határozott, akár határozatlan időre is létrejöhet. A kérdésről a Ptk. mindössze annyiban rendelkezik, hogy ha erre a létesítő okirat nem tér ki, akkor a gazdasági társaság határozatlan időre jött létre.

A cégbírószági nyilvántartás ún. **közhiteles** nyilvántartás, ami azt jelenti, hogy a nyilvántartás adatait az adatokat megtekintő személyek valóságnak és megbízhatónak tekinthetik. A gazdasági társaságok nyilvántartásába **bárki** szabadon betekinthez, azaz senki nem hivatkozhat arra, hogy a nyilvántartott adatokról nem tudott, hiszen a nyilvántartás nyilvános, így minden nehézség nélkül tudomást szerezhetett volna róla. Éppen ezért a gazdasági társaság pedig nem hivatkozhat arra, hogy az általa bejelentett adat nem felel meg a valóságnak.

¹¹ Ptk. 3:101. §

¹² 2006. évi V. törvény 45-48. §

2.2.4. A létesítő okirat módosítása

A létesítő okirat **módosítása** esetében is az előzőekben ismertetettek szerint folyik az eljárás, emellett fontos tudni, hogy a módosítás szintén a nyilvántartásba való **bejegyzéssel** lesz hatályos.

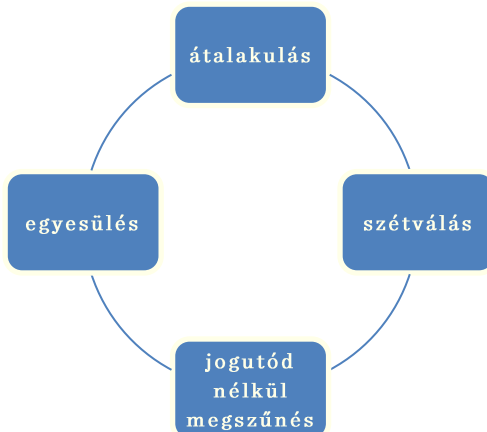
A létesítő okirat módosítására nemcsak írásbeli szerződés-módosítással kerülhet sor, hanem lehetőség van a módosításra a taggyűlés legalább **háromnegyedes** többséggel hozott határozatával.

Ezen rendelkezés alóli kivételek:

- 📌 **egyhangú** döntésre van szükség, ha a módosítás valamely tag jogát hátrányosan érintené, amely esetben az a tag is szavazhat, akinek egyéb esetben nincs szavazati joga;
- 📌 a kkt. és a bt. társasági szerződése csak **egyhangú** döntéssel módosítható;
- 📌 a gazdasági társaság cégnevének, székhelyének, telephelyeinek, fióktelepeinek, és a társaság főtevékenységnek nem minősülő tevékenységi körének megváltoztatásáról a taggyűlés **egyszerű** szótöbbséggel hoz határozatot.

2.3. A gazdasági társaság megszűnése

A gazdasági társaság megszűnésének esetei

2.3.1. Átalakulás

Az átalakulás a gazdasági társaság **formájának** (bt., kft.) megváltoztatását jelenti úgy, hogy az új társaság minden szempontból jogutódja a létrejövő új társaságnak. Azaz a megszűnő társaság össze **joga és kötelezettsége** (megrendelések, követelések, tartozások, munkáltatói jogok, hatósági engedélyek stb.) a cégnyilvántartásba való bejegyzéssel a keletkező új társaságra száll át¹³. Az átalakulás cégbejegyzése után a számviteli szabályok szerint mind a megszűnő, mind a keletkező gazdasági társaságra vonatkozóan 90 napon belül vagyonmérleget kell készíteni.

Előfordulhat, hogy az átalakulás során nem mindegyik tag kíván az új gazdasági társaságnak is tagja lenni. A társaságtól ilyen módon megváló tagnak a részesedése mértékéig kell helyt állnia a „rég” társaság olyan kötelezettségeiért, amelyet az „új” társaság nem elégít ki.

2.3.2. Egyesülés (fúzió)

Az egyesülésnek két típusát különböztethetjük meg, nevezetesen az egyesülést és a beolvadást.

Ha egy gazdasági társaság egy vagy több gazdasági társasággal egyesülés, ezt követően mindegyik érintett társaság **megszűnik és az új gazdasági társaság valamennyi társaság jogutódja** lesz.

Amennyiben egy gazdasági társaság egy már meglévő cégbe beolvad, akkor a beolvadó társaság esetében beszélünk megszűnésről, a „fogadó” cég nem szűnik meg, hanem **jogutódja lesz a beolvadó gazdasági társaságnak**.

2.3.3. Szétválás

Szétválás kiválás vagy különválás útján történhet, amely során alapvetően az átalakulás szabályai¹⁴ szerint kell eljárni.

A szétváló gazdasági társaságok jogutódai a szétválás előtti kötelezettségeket az ún. **szétválási terv** alapján kötelesek teljesíteni, azonban ha az érintett jogutód cég az ebbéli kötelezettségének nem tesz eleget, akkor **valamennyi, a szétválás során létrejött új cég** felel a kötelezettségekért.

---

¹³ Ptk. 3:39. §

¹⁴ Ptk. 3:45-3:47. §

Különválás esetén az eddigi gazdasági társaság a **létesítő okirat módosításával** megmarad és tovább működik, a vagyonának egy részével a **különváló új gazdasági társaságként** kezdi meg a tevékenységét.

2.3.4. Jogutód nélküli megszűnés

A gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, ha

- 🌱 határozott időtartamra jött létre és ez az időtartam eltelt;
- 🌱 a megszűnés feltételhez volt kötve és ez a feltétel bekövetkezett;
- 🌱 ha a taggyűlés kimondja a megszűnést;
- 🌱 ha felszámolási eljárás során a cégbíróság kimondja a megszűnést;
- 🌱 törvényességi felügyeleti eljárás során a cégbíróság súlyos törvénysértés vagy fantomcéggént történő működés esetén megszünteti.

Az előzőekkel kapcsolatban néhány nagyon fontos tudnivaló!

Amennyiben a taggyűlés kimondja a megszűnést, le kell folytatni a cégtörvényben meghatározottak szerinti **végelszámolási** eljárást¹⁵. A végelszámolót a **taggyűlés** jelöli ki, aki általában a társaság vezető tisztségviselője.

A végelszámolási eljárás során beszedik a kintlévőségeket, kielégítik a követeléseket és a fennmaradó vagyont a létesítő okiratban meghatározottak alapján (főszabály szerint vagyonaránylagosan) szétosztják a tagok között.

¹⁵ 2006. évi V. törvény 101-115. §

Felszámolás során a felszámolási eljárásra a cég fizetéseképtelensége esetén kerül sor, amely eljárás **NEM TÉVESZTENDŐ ÖSSZE A CSŐDELJÁRÁSSAL!** Ugyanis csődeljárás esetén a gazdasági társaság fizetési haladékot kap, amely alatt kiderül, hogy a cég képes-e „talpra állni”. Amennyiben erre nincs esély, a csődeljárás felszámolási eljárássá alakul. (Persze amennyiben eleve látszik, hogy a cég „menthetetlen”, akkor azonnal felszámolási eljárás kezdődik.)

A felszámolási eljárást a **bíróság (és nem a cégbíróság!!)** által kijelölt felszámoló folytatja le. A felszámolási eljárás végén a bíróság jogerőse ítéletében mondja ki a társaság megszűnését, és ezen ítélet alapján törli a cégbíróság a társaságot a cégjegyzékből.

Bármelyik megszűnési módról is beszélünk is, a gazdasági társaság megszűnése a cégnyilvántartásból való törléssel, a **törlés napjától** következik be.

2.4. A gazdasági társaság szervei

A gazdasági társaságoknál alapvetően négy elkülönült szervezet különböztethetünk meg:

- a tagi, alapítói döntéshozatali szervet, azaz a taggyűlést, vagy közgyűlést, mint a gazdasági társaságok legfőbb döntéshozó szervét;
- a vezető tisztségviselő(k) általi ügyvezetést;
- az ügyvezetés ellenőrzésére hivatott felügyelőbizottságot;
- a pénzügyi ellenőrzést végző állandó könyvvizsgálót.

Lássuk ezeket részletesen!

2.4.1. A taggyűlés

A taggyűlés tulajdonképpen a társaság ún. stratégiai **döntéshozó** szerve, ami következik abból is, hogy az egyes gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezések a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe utalják a társaság működésével összefüggő legalapvetőbb kérdéseket, mint pl.:

- 🌱 létesítő okirat módosítása;
- 🌱 tőkeemelés, tőkeleszállítás;
- 🌱 átalakulás;
- 🌱 eredménybeszámoló elfogadása;
- 🌱 vezető tisztségviselők, felügyelőbizottság, könyvvizsgáló megválasztása, esetleges visszahívása stb.

A fentiekből az is következik, hogy a taggyűlés a társaság operatív (a mindennapi működéssel kapcsolatos) ügyvezetési kérdésekkel kizárólag akkor foglalkozhat, ha a létesítő okirat azt kifejezetten a taggyűlés hatáskörébe utalta, ugyanis az ügyvezetés hatáskörét a taggyűlés főszabály szerint nem vonhatja el.

A Ptk. szigorú szabályokat fogalmaz meg a gazdasági társaság legfőbb döntéshozó szervének működésére vonatkozóan¹⁶. Ezek közül a legfontosabbak a meghívóval, az ülés **helyszínével**, a **határozatképességgel** és a **határozathozattal** kapcsolatos előírások.

Nézzük milyen előírásokat kell betartani!

- 🌱 A taggyűlés **nem nyilvános**. A taggyűlésen a tagok teljes jogkörrel, a társaság vezető tisztségviselői és a felügyelőbizottság tagjai tanácskozási joggal vehetnek részt. A tag **képviselő útján** is részt vehet a taggyűlésen.
- 🌱 Ha a taggyűlést nem szabályszerűen hívták össze, az ülés megtartható ugyan, azonban csak akkor, ha azon valamennyi részvételre jogosult tag jelen van és **valamennyien** hozzájárulnak az ülés magtartásához.
- 🌱 Az ülés határozatképességét **minden szavazás előtt** meg kell vizsgálni és a taggyűlés akkor határozatképes, ha a leadható szavazatok több mint felét képviselő tag jelen van.

---

¹⁶ Ptk. 3:16-3:20. §

- 🌱 A határozatokat a határozatképességnél figyelembe vett szavazatok szerint, **szótöbbséggel** hozzák meg, az ettől eltérően számolt szavazatok szerint meghozott döntések semmiek. Ha törvény magasabb arányú szavazat meglétéhez köt bizonyos döntések meghozatalát, az ettől eltérően hozott döntések szintén semmiek.
- 🌱 Lehetőség van arra, hogy a döntések meghozatalára **ülésen kívül** kerüljön sor, azonban ez csak olyan módon lehetséges, ha erről a létesítő okiratban rendelkeztek. Ebben az esetben az érintetteknek a szavazatuk írásban történő leadására legalább 8 napot biztosítani kell, azonban ha bármelyik szavazásra jogosult kéri, akkor kötelező összehívni a taggyűlést.

A szavazati jog általában a vagyoni részesedés mértékéhez igazodik, ettől azonban a Ptk. az egyes társaságoknál (pl. részvénytársaságnál) eltérést enged¹⁷. Egyszemélyes kft-nél és rt-nél a taggyűlés döntését az **alapító** (egyedüli tag, részvényes) írásbeli határozata pótolja.

A gazdasági társaságok egyes típusainál a fentiekén kívül további előírásokat is be kell tartani, amelyek részletszabályait a Ptk. vonatkozó rendelkezései tartalmazzák, sajnos itt mindenre nem tudunk kitérni.

2.4.2. Az ügyvezető (a vezető tisztségviselő)

A gazdasági társaságok ügyvezetését a vezető tisztségviselők látják el. A gazdasági társaságnak egy vagy több ügyvezetője, azaz vezető tisztségviselője lehet, azonban (pl. a részvénytársaságnál) több vezető tisztségviselőből álló igazgatóság működhet.

---

¹⁷ Ptk. 3:232. §

Vezető tisztségviselők a gazdasági társaságoknál

közkereseti társaság, betéti társaság	• a társasági szerződésben ügyvezetésre feljogosított tag, tagok
korlátolt felelősségű társaság	• egy vagy több ügyvezető
részvénytársaság	• az igazgatóság, mint testületi ügyvezető szerv tagjai (kivéve az egyszemélyes rt-t ahol értelemszerűen nincs igazgatóság)

A vezető tisztségviselőkre a Ptk. nagyon szigorú **előírásokat** tartalmaz¹⁸, nézzük mit is jelentenek ezek:

- vezető tisztségviselő olyan **nagykorú, cselekvőképes** személy lehet, akivel szemben **nincs kizáró ok** (a kizáró okokról később beszélünk);
- **jogi személy** is lehet vezető tisztségviselő, ebben az esetben azonban meg kell nevezni azt a természetes személyt (magánszemélyt), aki a **képviselést** ellátja (ekkor a képviselőre kell alkalmazni a vezető tisztségviselőre irányadó szabályokat);
- a gazdasági társaság első vezető tisztségviselőit a **létesítő okiratban** kell kijelölni, ezt követően a vezető tisztségviselőket a taggyűlés választja;
- a vezető tisztségviselői megbízás **5 évre** szól (amennyiben a gazdasági társaság ennél rövidebb időre alakul, akkor azzal egyező időtartamra szól a vezető tisztségviselő megbízása);
- a vezető tisztségviselői jogviszony egy sajátos jogviszony, mivel megválasztással, a megbízatás **elfogadásával** jön létre, viszont a vezető tisztségviselő a taggyűlés által bármikor visszahívható, illetve a megbízatásról a tisztségviselő bármikor lemondhat;
- a vezető tisztségviselő a gazdasági társasággal **munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban** áll, a társasággal kötött megállapodás szerint;

¹⁸ Ptk. 3:21-3:25. §, valamint 3:112-3:118. §

- a vezető tisztségviselő a feladatai ellátása során ún. önfelelősségű, ami azt jelenti, hogy a társaság ügyvezetését a **gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége** alapján önállóan látja el, amely során kizárólag a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak és a taggyűlés határozatainak van alávetve (úgy, hogy hatáskörét a taggyűlés nem vonhatja el);
- a vezető tisztségviselőt tevékenysége során a társaság tagja **nem utasíthatja**, kivéve az egyszemélyes gazdasági társaságnál, ahol az egyedüli tag utasítást adhat, amelyet a vezető tisztségviselő köteles végrehajtani;
- a vezető tisztségviselő a feladatait elsődlegesen a gazdasági társaság érdekeinek figyelembe vételével, azaz esetenként a tagok érdekeinek háttérbe szorításával **köteles** ellátni¹⁹.

Ahogy ez előzőekben jeleztük, a Ptk. a vezető tisztségviselővel szemben szigorú **kizáró okokat**²⁰ és **összeférhetetlenségi szabályokat**²¹ tartalmaz.

Ezek alapján tehát **nem lehet** vezető tisztségviselő az, akit:

- akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, amíg a büntetett előlélethez fűződő hátrányos következmények alól nem mentesült;
- foglalkozástól jogerősen **eltiltottak**, ami azt jelenti, hogy az eltiltás hatálya alatt az ítéletben megjelölt tevékenységet folytató jogi személy vezető tisztségviselője nem lehet;
- eltiltottak a vezető tisztségviselői tevékenységtől az eltiltást kimondó határozatban megszabott időtartamig.

Továbbá:

- a vezető tisztségviselő – a nyilvánosan működő részvénytársaság részvénye kivételével – nem szerezhet társasági részesedést, és nem lehet vezető tisztségviselő olyan gazdasági társaságban, amely **főtevékenységként** ugyanolyan gazdasági tevékenységet folytat, mint az a társaság, amelyben vezető tisztségviselő;

---

¹⁹ Ptk. 3:21. § (2) bekezdés

²⁰ Ptk. 3:22. § (4)-(6) bekezdés

²¹ Ptk. 3:115. §

- 🌱 ha a vezető tisztségviselő új vezető tisztségviselői megbízást fogad el, a tisztség elfogadásától számított 15 napon belül **köteles** e tényről értesíteni azokat a társaságokat, ahol már vezető tisztségviselő vagy felügyelőbizottsági tag;
- 🌱 a vezető tisztségviselő a **hozzátartozójával** nem köthet saját nevében vagy saját javára a gazdasági társaság főtevékenysége körébe tartozó szerződéseket.

Tekintve, hogy a vezető tisztségviselő megbízatással szorosan összefügg annak időtartama, itt tartjuk helyénvalónak megemlíteni, mikor, milyen esetekben **szűnik meg, szüntethető meg** a vezető tisztségviselő megbízatása:

- 🌱 határozott idejű megbízás esetén a megbízás időtartamának **lejártával**;
- 🌱 megszüntető feltételhez kötött megbízás esetén a **feltétel bekövetkezésével**;
- 🌱 a taggyűlés határozatában kimondott **viSSzahívással**;
- 🌱 a vezető tisztségviselő a gazdasági társaság másik vezető tisztségviselőjéhez vagy a taggyűléshez intézett **lemondásával** (ezzel kapcsolatosan meg kell jegyeznünk azt a Ptk-beli rendelkezést, amely szerint ha a gazdasági társaság működőképessége ezt megkívánja, a lemondás az új vezető tisztségviselő kijelölésével vagy megválasztásával, ennek hiányában legkésőbb a bejelentéstől számított 60. napon válik hatályossá²²);
- 🌱 a vezető tisztségviselő **halálával** vagy jogutód nélküli megszűnésével (amennyiben jogi személy volt a vezető tisztségviselő);
- 🌱 a vezető tisztségviselő **cselekvőképességének a korlátozásával**;
- 🌱 a vezető tisztségviselővel szembeni **kizáró vagy összeférhetlenségi ok** bekövetkeztével.

A vezető tisztségviselő felelősen köteles tevékenykedni, amellyel kapcsolatban ki kell emelni a kétirányú felelősségét, egyrészt a társással szemben, másrészt az ún. harmadik személyekkel (a társaság üzleti partnereivel, hitelezőivel, beszállítóival stb.) szemben

A vezető tisztségviselő esetében itt tartjuk fontosnak megemlíteni, olyan néhány nagyon fontos tudnivalót, amely a kft. megfelelő gazdasági helyzete érdekében elengedhetetlen, hiszen a vezető tisztségviselő felelősségének kérdése különösen nagy hangsúlyt kapott.

---

²² Ptk. 3:25. § (4) bekezdés

A kft. ügyvezetője ügyvezető ugyanis **köteles** késedelem nélkül összehívni a taggyűlést, ha

a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent
a társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá (azaz 3 000 000 forint alá) csökkent
a társaságot fizetésektelenség fenyegeti vagy fizetéseit megszüntette vagy
ha a társaság vagyona a tartozásait nem fedezi.

A taggyűlésről az ügyvezetésnek jegyzőkönyvet kell felvennie és a taggyűlés döntéseit be kell jegyezni a határozatok könyvébe. A döntéseket a taggyűlés befejezését követő 3 hónapon belül végre kell hajtani. Ha ezt követően a társaság saját tőkéje továbbra is kisebb a törzstőke felénél, a törzstőkét le **kell** szállítani²³.

A Ptk. felelősségi szabályokat felállítva²⁴ a vezető tisztségviselői **felelősségről** az alábbiak szerint rendelkezik:

- a vezető tisztségviselő a gazdasági társaságnak okozott károkért a **szerződészegés** szabályai szerint felel (ha a társaság jogutód nélkül szűnik meg, a törlés időpontjában tagsági jogviszonyban állók a vagyoni részesedésük arányában 1 éven belül érvényesíthetik a társaságot megillető kártérítési igényt a vezető tisztségviselőkkal szemben);
- ha a vezető tisztségviselő ezen tevékenység során harmadik személynek okozott kárt, a károsulttal szemben a gazdasági társasággal **egyetemlegesen** felel²⁵;
- ha a gazdasági társaság felszámolási eljárást követően jogutód nélkül megszűnik és a társaság vagyona nem volt elegendő a hitelezőkkel (ide tartoznak pl. a ki nem fizetett

²³ Ptk. 3:189. § (3) bekezdés, valamint 3:202-3:204. §

²⁴ Ptk. 3:24. §, valamint 3:117-3:118. §

²⁵ Ptk. 6:541. §

beszállítók is, nemcsak a hitelintézetek) szembeni tartozások kifizetésére, akkor a vezető tisztségviselő korlátlanul, akár a **teljes magánvagyonával** felel a tartozásokért, ám **kizárólag** abban az esetben, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beállta előtt nem vette figyelembe a hitelezők érdekeit (azaz már az esetleges csődhelyzet beállta előtt is tekintettel kell lennie a hitelezők érdekeire).

2.4.3. A gazdasági társaság írásbeli képvisellete, a cégjegyzés

A vezető tisztségviselő feladatainál említést kell tennünk az ún. cégjegyzésről. A tisztségviselő ugyanis a társaságot írásban cégjegyzés útján **képviseli**²⁶. Mint is jelent a cégjegyzés?

A társaság iratain a társaság képviselétére jogosultak az iratokat a társaság cégneve alatt saját névaláírásukkal látják el.

Az aláírásnak meg kell felelnie az ún. hivatalos cégaláírási nyilatkozatnak, amit hétköznapi nyelvben aláírási címpéldánynak hívunk (közjegyző által készített aláírási címpéldány vagy ügyvéd által készített aláírásminta).

Minden vezető tisztségviselő lehet cégjegyzésre jogosult, azonban ezt a jogot a létesítő okirat korlátozhatja (pl. önálló cégjegyzési jog helyett az ügyvezetők együttes cégjegyzési jogát írja elő).

Az ügyvezetés a társaság a cégvezetőjét, vagy a munkavállalót is feljogosíthatja cégjegyzésre, azonban a munkavállaló a cégjegyzési jogát már nem adhatja tovább.

Itt említést tettünk a cégvezetőről, ezért mindenképpen ki térnünk a vezető tisztségviselő és a cégvezető közötti **különbségre!**

²⁶ Ptk. 3:116. §

A gazdasági társaság vezető tisztségviselője főszabály szerint **nem azonos** a cégvezetővel. A taggyűlés a vezető tisztségviselők munkájának segítése érdekében egy vagy több cégvezetőt nevezhet ki.

A cégvezetőt a **taggyűlés** (tehát nem a létesítő okirat!!) általános és önálló képviselete (cégjegyzési) joggal ruházza fel. Egy társaságnál több cégvezető is lehet, pl. fióktelepek, telephelyek vezetői.

A cégvezető a feladatait **munkaviszonyban** látja el. A cégvezető olyan munkavállaló, aki a vezető tisztségviselő rendelkezései alapján irányítja a társaság folyamatos működését.

A cégvezetőre (bár nem vezető tisztségviselő) a vezető tisztségviselőkkel kapcsolatos kizáró és összeférhetlenségi okokat megfelelően alkalmazni kell.

Az előzőeket röviden összefoglalva tehát a gazdasági társaság vezető tisztségviselője a társaság képviseletét látja el²⁷, valamint minden olyan kérdésben dönt, ami nem a taggyűlés vagy az alapítók hatásköre, egyértelmű tehát, hogy vezető tisztségviselő csak cselekvőképes nagykorú magánszemély lehet.

Ha több vezető tisztségviselő jogosult a képviseletre, a létesítő okiratban kell meghatározni, hogy a képviseletre milyen mértékben és módon jogosultak. Ez azért is nagyon fontos előírás, mert a cégnyilvántartásba is be kell jegyezni, ha egy vezető tisztségviselő csak korlátozásokkal képviselheti a céget. A vezető tisztségviselő a feladatait személyesen köteles ellátni.

Ahogy már korábban említettük, a gazdasági társaság első vezető tisztségviselőjét (tisztségviselőit) a létesítő okiratban kell megnevezni, ezt követően másik vezető tisztségviselőt a taggyűlés választhat.

2.4.4. Felügyelőbizottság

A legalább 3 tagú felügyelőbizottság feladata abban áll, hogy **az ügyvezetést** a gazdasági társaság érdekeinek megóvása érdekében **ellenőrizze**.

A felügyelőbizottsági tagok **személyesen** kötelesek ellátni a feladatukat és a gazdasági társaság minden iratába, dokumentumába korlátozás nélkül betekinhetnek. Ennek érdekében az ügyvezetés köteles **valamennyi** iratot a felügyelőbizottság rendelkezésére bocsátani és a szükséges tájékoztatás, kért információt teljes terjedelemben megadni.

²⁷ Ptk. 3:29. §

A felügyelőbizottság ún. testületi szerv, ami azt jelenti, hogy a feladatokat szétszthatja a tagjai között, azonban a döntéseket a tagoknak minden esetben együttesen, **egyszerű szótöbbséggel** kell meghozniuk.

Felügyelőbizottság nem minden gazdasági társaságnál működik, azonban bizonyos esetekben **kötelező** a felügyelőbizottság felállítására. Ezek a következők:

- 🌱 minden nyilvánosan működő részvénytársaságnál, ha az nyrt. nem egységes irányítási rendszerben²⁸ működik;
- 🌱 zártkörűen működő részvénytársaságnál, ha a szavazati jogok legalább 5 százalékaival együttesen rendelkező részvényesek kérik;
- 🌱 bármely gazdasági társaságnál, ha a társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak száma éves átlagban a 200 főt meghaladja, és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről.

A felügyelőbizottsági tagságra vonatkozóan a vezető tisztségviselőnél említett szabályokat kell figyelembe venni, azonban a felügyelőbizottsági tagság munkaviszonyon nem alapulhat.

2.4.5. Állandó könyvvizsgáló

A könyvvizsgáló a gazdasági társaság **pénzügyi tevékenységét ellenőrzi** az erre vonatkozó jogszabály²⁹ alapján.

Alapvető feladata, hogy a számviteli törvény szabályai szerint ellenőrizze a gazdasági társaság éves eredménybeszámolójának mind a valódiságát, mind a jogszabályszerűségét. A mérleg ún. **auditálása**, azaz a jogszabályok és a valódiság szempontjából való felülvizsgálata érdekében a társaság bármely iratát megtekintheti, a vezető tisztségviselőktől, munkavállalóktól információt kérhet, megvizsgálhatja a társaság bankszámláját, szerződéseit stb.

Ha a könyvvizsgáló az ellenőrzése során olyan körülményt észlel, amelyből arra következtet, hogy a gazdasági társaság vagyoni helyzetében negatív hatás várható vagy a vezető tisztségviselők sértik a társaság érdekeit, **kérnie kell** a taggyűlés összehívását. Ha az ügyvezetés ennek ellenre nem hívja össze a taggyűlést vagy a taggyűlés nem hoz a jogszabályoknak megfelelő döntést, **köteles** a törvényességi felügyeletet ellátó cégbírószágot értesíteni.

²⁸ Ptk. 3:285. §

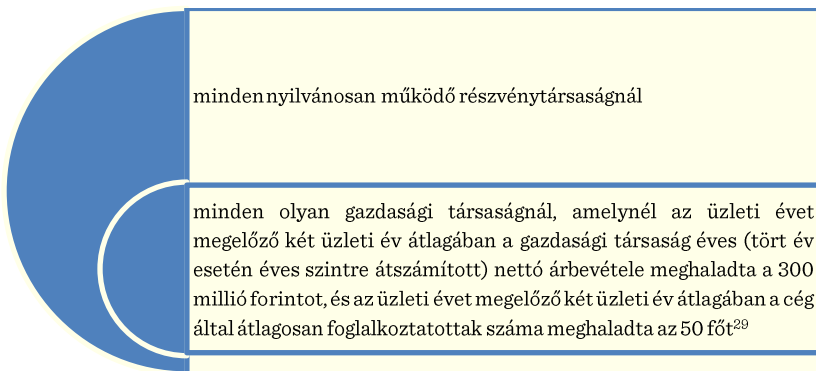
²⁹ 2007. évi LXXV. törvény

A könyvvizsgálóról a létesítő okiratban kell rendelkezni. A könyvvizsgáló nem végezhet semmilyen olyan tevékenységet az őt megbízó gazdasági társaságnál, amely csorbíthatja függetlenségét és tárgyilagosságát.

Könyvvizsgáló kizárólag a könyvvizsgálói névjegyzékbe bejegyzett egyéni könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég lehet (amennyiben a könyvvizsgáló cég, akkor az erre irányuló szerződésben meg kell neveznie a könyvvizsgálatért felelős személyt). A könyvvizsgálók közhiteles nyilvántartását a Magyar Könyvvizsgálói Kamara végzi.

A könyvvizsgáló – a felügyelőbizottsághoz hasonlóan – nem kötelezően alkalmazandó, azonban bizonyos körülmények esetén kötelező könyvvizsgáló választása.

Kötelező könyvvizsgálót alkalmazni

Az előzőekben felsoroltakon kívül, azoktól elkülönülten egyéni belső szervezetek is létrehozhatók, amelyekre vonatkozóan annyi korlátozást kell figyelembe venni, hogy azok nem érinthetik a törvényes szervek hatáskörét és felelősségét.

³⁰ 2000. évi C. törvény 155. § (3) bekezdés

3. Az egyes gazdasági társaságokra vonatkozó külön szabályok

Az eddigiekben a gazdasági társaságokat érintő azon szabályokról esett szó, amelyeket általában mindegyik gazdasági társaságnál alkalmazni kell. Ahogyan azonban a kiadványunk bevezetőjében említettük, az egyes gazdasági társaságokról is szólni kívánunk, ebben a részben azonban már csak azokra a speciális információkra térünk ki, amelyek az adott társasági formához kapcsolódnak.

3.1. A közkereseti társaság

A közkereseti társaság lényege, hogy a tagok (**legalább két tag**) a társasági szerződés alapján úgy folytatnak közös gazdasági tevékenységet, hogy társaság tartozásaiért **korlátlan és egyetemleges** felelősséget vállalnak. A közkereseti társaságnál nem különül el a tagok magánvagyonára a társaság üzleti vagyonától, a kkt. ki nem fizetett tartozásait be lehet hajtani a tagoktól.

A kkt. ügyvezetésére valamennyi tag **önállóan és korlátlanul** jogosult, kivéve, ha erről a társasági szerződés másként rendelkezik. Az ügyvezetésre jogosult tag egyúttal jogosult a cégjegyzésre is.

A kkt. erősen kötődik a tagjaihoz, ezért a tag halála esetén főszabályként a társaság is megszűnik.

3.2. A betéti társaság

A betéti társaság jellemzője, hogy **a tagok felelőssége megosztott**, azaz a beltág felelőssége korlátlan, ezzel szemben a kültag csak a vagyoni betétjét köteles a társaság észére szolgáltatni, a társaság hitelezőivel szemben azonban nem felelnek.

Itt jegyezzük meg az alapvető különbséget a kkt és a bt. között, amely a kültag korlátozott felelősségéből adódik: a kültag nem lehet vezető tisztségviselő, nem képviselheti a

társaságot és nem jogosult cégjegyzésre sem. Ez alól mindössze akkor enged kivételt a Ptk., ha a kültag a bt-ben egyedül marad, mert akkor az új tag belépésére nyitva álló 6 hónapos határidő alatt a kültag is lehet vezető tisztségviselő³¹.

A beltag- kültag viszonyánál meg kell említenünk, hogy a kültag nem „hitelező”, tehát viseli a veszteséget, részesül a nyereségből, a taggyűlésen akár le is szavazhatja a beltagot. A kültag adatai is nyilvánosak a cégnyilvántartásban.

3.3. A korlátolt felelősségű társaság

A korlátolt felelősségű társaság olyan gazdasági társaság

-

amely előre meghatározott összegű betétekből álló törzstőkével alakul
-

az egyes törzsbetétek mértéke nem lehet kevesebb 100 000 forintnál, továbbá a törzstőke összege minimum 3 000 000 forint³¹
-

amelyben a törzsbetét a társaság cégbejegyzése után törzsbetétet szolgáltató tag forgalomképes, vagyoni értékű jogot megtestesítő üzletrésztévé alakul
-

amelyben a tagok társasággal szembeni kötelezettsége a törzsbetét szolgáltatására terjed ki, egyébiránt a tag a társaság kötelezettségeiért nem felel.

3.3.1. A törzstőke

A kft. törzstőkéjének minimuma a Ptk. hatályba lépésével emelkedett 3 000 000 forintra, ami egyúttal azt is jelenti, hogy az ez alatti törzstőkével már bejegyzett kft-k törzstőkéjét fel kell emelni.

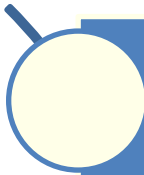
³¹ Ptk. 3:158. §

³² Ptk. 3:161. §

A TÖRZSTŐKE FELEMELÉSÉRE VONATKOZÓAN A JOGSZABÁLY 2 ÉVES HALADÉKOT ADOTT A MÁR MEGLÉVŐ KFT-KNEK, AZONBAN HA A PTK. HATÁLYBALÉPÉSEKOR A CÉGJEGYZÉKBE BEJEGYZETT CÉG LÉTESÍTŐ OKIRATÁT A PTK. HATÁLYBALÉPÉSÉT KÖVETŐEN 2016. MÁRCIUS 15-E ELŐTT MÓDOSÍTANI KELL, A MÓDOSÍTÁSSAL EGYIDEJŰLEG A TÖRZSTŐKE EMELÉST VÉGRE KELL HAJTANI³³.

3.3.2. Az üzletrész

Nézzük, mi is az az üzletrész, melyek a legfontosabb szabályok, amelyeket tudni kell!

A társaság cégbejegyzését követően a tagok jogait és a társaság vagyonából őket megillető hányadot az üzletrész testesíti meg, amely tulajdonképpen a törzsbetéthez kapcsolódó jogok és kötelezettségek összessége.

Azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek.

Az üzletrész a tagok között szabadon átruházható.

A társaságból kilépni az üzletrész átruházásával lehet, amelyet írásba kell foglalni.

---

³³ 2013. évi CLXXVII. törvény 12-13. §

3.3.3. Az egyszemélyes kft.

Külön pontban kell említést tennünk a kft. speciális változatáról, az egyszemélyes kft-ről³⁴. Az egyszemélyes kft-nél az egyedüli tag **egyszemélyben** gyakorolja a taggyűlés és az ügyvezető hatáskörét.

Éppen ezért sajátos a felelősség kérdésköre is.

Mivel az egyedüli tag lényegében bármikor elvonhatja a kft. vagyonát, egy egyszemélyes társaság felszámolása esetén a kifizetetlen hitelezőkkel szemben **az egyedüli tag felel**, amennyiben a hitelező bizonyítja, hogy a cég jogutód nélküli megszűnése az egyedüli tag felelőtlen gazdálkodása, hátrányos üzletpolitikája miatt következett be.

3.4. A részvénytársaság

3.4.1. A részvénytársaság működési formái

A részvénytársaság különleges gazdasági társaság, mivel a magyar jogban az egyetlen olyan gazdasági társaság, amelynél a tagsági jogokról **értékpapírt** lehet kiállítani. A részvénytársaság tagjai a részvényesek, belőlük áll az rt. legfőbb szerve, a közgyűlés.

A részvénytársaság

- előre meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptőkével alakul
- a részvényes a vagyoni hozzájárulásáról értékpapírt (részvényt) kap, amely megtestesíti a részvényes vagyoni és személyi jogait
- a részvényesek csak a részvényük névértékért (kibocsátási értékét) kötelesek szolgáltatni a részvénytársaságnak
- a részvényes az rt. tartozásaiért az rt. hitelezőivel szemben nem felel.

³⁴ Ptk. 3:208-3:209. §

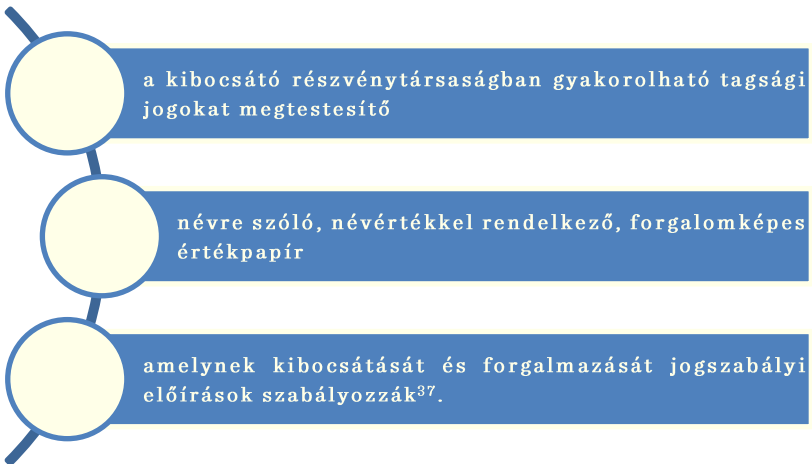
A részvénytársaság **két formában** működhet³⁵:

- 🌱 nyilvánosan működő részvénytársaság (nyrt.): amelynek részvényeit a tőzsdére bevezették;
- 🌱 zártkörűen működő részvénytársaság (zrt.): amelynek részvényei nincsenek bevezetve a tőzsdére.

A Ptk. hatályba lépését követően nyilvánosan működő részvénytársaság már nem alapítható. Ezen felül a Ptk.-hoz kapcsolódóan további feltételeknek kell eleget tenniük az nyrt.-eknek, ha ebben a társasági formában kívánnak továbbműködni. Nevezetesen arról van szó, hogy a Ptk. hatályba lépésekor a cégnyilvántartásba bejegyzett olyan nyilvánosan működő részvénytársaság, amelynek részvényei nincsenek bevezetve a tőzsdére, **köteles** részvényeit 2016. március 15-éig a tőzsdére bevezetni vagy határoznia kell a működési formájának megváltoztatásáról, illetve átalakulásáról, egyesüléséről³⁶.

3.4.2. A részvény, a részvényfajták

A részvény

³⁵ Ptk. 3:211. §

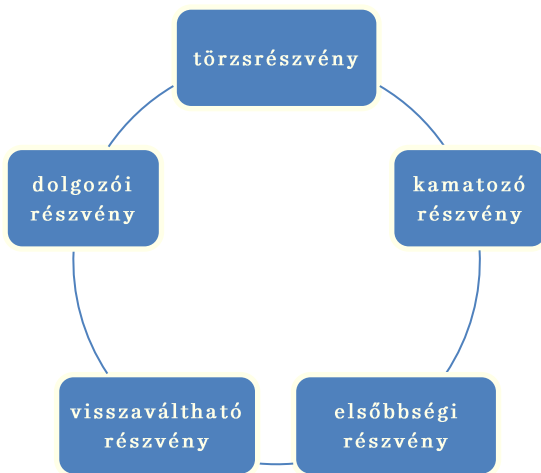
³⁶ 2013. évi CLXXVII. törvény 14. §

³⁷ 2001. évi CXX. törvény

A részvény **előállítási módja** szerint hagyományos, azaz az erre feljogosított nyomda által előállított (papír alapú) részvény, illetve tulajdonképpen egy számítástechnikai kódot képező ún. dematerializált részvény lehet.

Az rt. által kibocsátható alapvető részvényfajták³⁸

Nézzük ezeket kicsit részletesebben!

A **dolgozói részvény** olyan, forgalomképességében korlátozott részvény, amelyet az rt. alapszabályának rendelkezései szerint az rt. munkavállalói számára ingyenesen vagy kedvezményes áron bocsátanak ki.

Az alaptőke 10 százalékát meg nem haladó mértékben kibocsátható **kamatozó részvény** az osztalék mellett kamatra is jogosítja a részvényt.

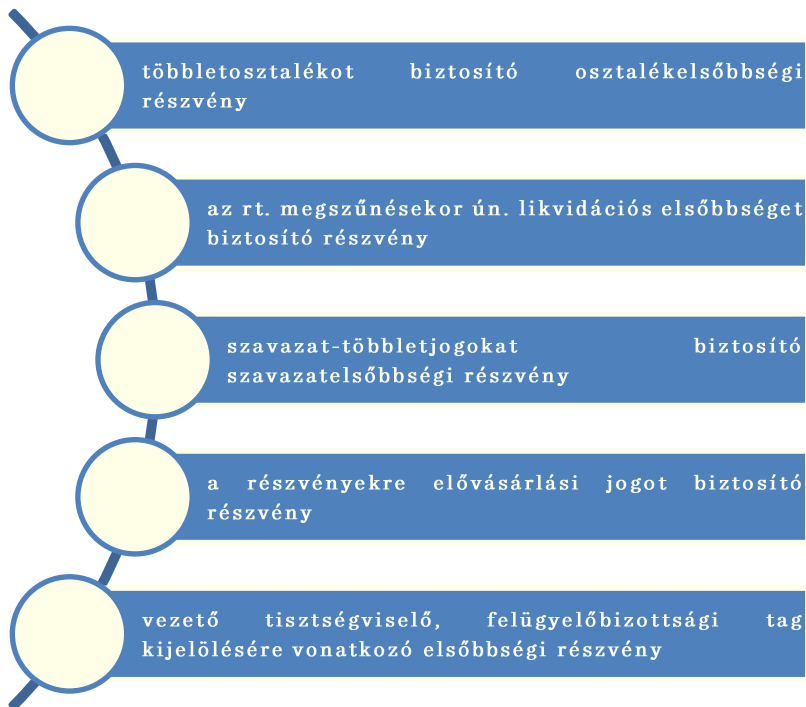
Az alaptőke 20 százalékát meg nem haladó **visszaváltható részvény** alapján a részvényes eladási, a társaságot vételi jog illeti meg.

A **törzsrészvény** olyan részvény, amely nem tartozik az elsőbbségi, a dolgozói, a kamatozó, a visszaváltható vagy az alapszabályban nevesített egyéb részvényfajtába sem. Az rt. által kibocsátott törzsrészvények össznévértékének mindenkor meg kell haladnia a társaság alaptőkéjének a felét.

---

³⁸ Ptk. 3:228. §

Elsőbbségi részvény lehet³⁹:

Az rt. igazgatósága a részvényesekről **részvénykönyvet** vezet, amelyben nyilvántartja a részvényesek nevét és más személyes adatait, valamint részvénytípusonként a részvények darabszámát.

A részvényes az rt.-vel szemben részvényesi jogokat akkor gyakorolhat, ha a részvénykönyvbe bejegyezték.

A részvénykönyv nyilvános, abba bárki betekinhet.

---

³⁹ Ptk. 3:230-3:240. §

3.4.3. A részvénytársaság ügyvezetése

Az rt. ügyvezető szerve a 3 tagból álló **igazgatóság**, amely a döntéseit testületként eljárva, egyszerű szótöbbséggel hozza meg.

Az igazgatóság az ügyvezetésről, a társaság vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról legalább évente egyszer a közgyűlés, ha a rt-nél felügyelőbizottság is működik, legalább háromhavonta a felügyelőbizottság részére jelentést készít.

Nyilvánosan működő részvénytársaság alapszabályának rendelkezése esetén igazgatóság és felügyelőbizottság helyett egységes irányítási rendszert megvalósító 5 tagú **igazgatótanács** működhet. Az igazgatótanács látja el az igazgatóság és a felügyelőbizottság törvényben meghatározott feladatait.

JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE

A kiadvány elkészítésénél a következő jogszabályok előírásait igyekeztünk összefoglalni

- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény
- a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény
- a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény
- az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
- a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény
- a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény
- a csőd eljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi II. törvény
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény
- a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr.